

6. Скоротять кожен третій: в Міносвіті озвучили плани щодо реформування вишів в Україні. *Економічні новини*. 2024, 14 лютого. URL: https://enosty.com/uk/news-ukr/news_society-ukr/full/1402-skorotyat-kozhen-tretij-v-minosviti-ozvuchili-plani-shhodo-reformuvannya-vishiv-v-ukraini

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-429-0-20>

STUDY OF THE BRITISH EXPERIENCE IN MANAGING THE QUALITY SYSTEM OF HIGHER IT EDUCATION

ВИВЧЕННЯ БРИТАНСЬКОГО ДОСВІДУ В УПРАВЛІННІ СИСТЕМОЮ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ІТ-ОСВІТИ

Nosyryeva O. V.

*applicant for the third (education and scientific) higher level education
011 Educational, Pedagogical Sciences
Kharkiv National University
of Internal Affairs
Kharkiv, Ukraine*

Носирєва О. В.

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
Харківський національний університет внутрішніх справ
м. Харків, Україна*

Головне завдання вищої освіти – забезпечення якісної освітньої підготовки, яка відповідає світовому рівню, створивши ефективну систему вищої освіти. Ця система, разом із освітніми закладами, включає також нормативну та методичну бази, які визначають змістовне наповнення навчальних планів і освітніх програм, та передбачає участь у формуванні системи організацій та співтовариств, зацікавлених у результатах освіти.

Як відомо, система підготовки здобувачів вищої освіти у Великій Британії, зокрема у галузі інформаційних технологій (Computing), вважається однією з найавторитетніших у світі. Вона є лідером з погляду якості та фундаментальності освіти та виступає прикладом позитивного досвіду щодо гармонізації освітніх і професійних стандартів. Це пов'язано з тим, що в британській системі освіти проглядається чітка лінія формування комплексу професійних компетенцій та їх наступності на всіх освітніх рівнях, а також реалізується концепція

функціонування освітньої підготовки та професійної діяльності як цілісної системи.

Передбачається, що якість підготовки фахівців у закладах вищої освіти забезпечується двома основними складовими – досконалістю інструментів управління якістю вищої освіти та якістю змісту освітніх програм. Тобто, стратегія управління системою вищої освіти полягає, в першу чергу, в процесі оцінки її якості, а саме – в сукупності заходів, які регулярно здійснюються в системі або на інституціональному рівні з метою забезпечення якості вищої освіти [1, с. 177].

У Великобританії система забезпечення якості підготовки фахівців різних спеціальностей охоплює широкий спектр секторів, серед яких важливе місце посідає галузь інформаційних технологій, та включає у себе наступні регуляторні компоненти:

– «Закон про вищу освіту та пошуково-дослідницьку діяльність» (2017) (Higher Education and Research Act 2017) – один із найважливіших юридичних документів, регулюючих процес професійної підготовки фахівців усіх галузей в закладах вищої освіти Великої Британії. Він складається з чотирьох частин, а саме: «Про впровадження Офісу студентів», «Про внесення змін до законодавства про фінансування студентів», «Про створення органу Дослідження та Інновації Об'єднаного Королівства» – ДЮК та «Про різне», та відображає реформи та сучасні тенденції розвитку системи вищої освіти Великобританії [3];

– Галузеві кваліфікаційні ради (Sector Skills Councils – SSC) – мережа ключових незалежних органів професійного громадського управління системою забезпечення підготовки фахівців, до складу яких входять представники роботодавців, держави та фахівців сфери освіти, які приймають активну участь у розробці національних освітніх стандартів, що охоплюють усі сектори британської економіки. До прикладу, сектор інформаційних технологій і телекомунікацій є сферою відповідальності Галузевої кваліфікаційної ради, яка репрезентує «електронні навички» (e-skills) [4];

– Агенція забезпечення якості вищої освіти (Quality Assurance Agency for Higher Education – QAA) – національний незалежний орган, під егідою якого формуються та підтримуються британські освітні стандарти [5]. Агенція розробляє єдиний Кодекс (стандарт) якості вищої освіти Великобританії (UK Quality Code for Higher Education) – ключовий орієнтир щодо надання закладам освіти інструкцій з еталонних обов'язкових очікувань та методів відносно якості й стандартів навчання. Стандарт якості є відправною точкою для створення та

підтримки закладами вищої освіти власних освітніх програм, які розробляються відповідно до національних кваліфікаційних стандартів з широкого кола професій, зокрема й у IT-сфері [8];

– «Рамка кваліфікацій вищої освіти органів Великої Британії, на основі якої присуджують ступені» (The Frameworks for Higher Education Qualifications of UK Degree-Awarding Bodies – FHEQ) є формальним компонентом Стандарту якості вищої освіти (Quality Code) – одним з основних нормативних документів, що формулює фундаментальні принципи щодо якості вищої освіти у Великобританії. Вона встановлює академічні стандарти, а саме різні рівні кваліфікацій вищої освіти та вимоги до кожного з них та нормує цілі і результати навчання на кожному з його етапів [9];

– «Предметний (дисциплінарний) стандарт або еталон» (QAA Subject Benchmark Statements) – основоположний документ, що містить вимоги щодо змісту освітніх програм за напрямками підготовки у певній предметній галузі знань [6], зокрема, для розробки IT-програм роль освітнього стандарту виконує Предметний стандарт у галузі комп'ютерних технологій (Computing) (Subject Benchmark Statement for Computing 2022) [7];

– міжнародні стандарти типових програм підготовки бакалаврів та магістрів, які розробляються у вигляді стандартів куррикулумів (curriculum standards). Натепер у комп'ютерній освіті діє стандарт, що має назву «Комп'ютерні стандарти куррикулумів 2020: Парадигми глобальної комп'ютерної освіти» (Computing Curricula 2020 – CC 2020: Paradigms for Global Computing Education) [2].

Таким чином, на прикладі вивчення досвіду Великобританії в управлінні системою якості IT-освіти ми бачимо, що у цій країні побудова ефективної системи відтворення висококваліфікованих кадрів для стрімкого розвитку IT-галузі усвідомлюється як критично важливе завдання, від успіху розв'язання якого залежить розвиток британської IT-індустрії, та у більш широкому розумінні – національної економіки країни.

Література:

1. Неженцева А. Є. Проблема управління якістю освіти в університетах Великої Британії. *Витоки педагогічної майстерності* : збірник наукових праць. Полтава, 2011. С. 177–180.
2. Computing Curricula (CC2020): Paradigms for Global Computing Education: A Computing Curricula Series Report (December 2020). URL:

<https://www.acm.org/binaries/content/assets/education/curricula-recommendations/cc2020.pdf>

3. Education in the UK. Higher Education and Research Act 2017. URL: <https://education-uk.org/documents/acts/2017-he-research-act.html>

4. Skills for business: Sector Skills Development Agency (SSDA). URL: <https://www.ssda.org.uk/robots.txt.html>

5. Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA). About us. URL: <https://www.qaa.ac.uk/about-us>

6. Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA). Subject Benchmark Statements. URL: <https://www.qaa.ac.uk/quality-code/subject-benchmark-statements>

7. Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA). Subject Benchmark Statement: Computing (March 2022). URL: <https://www.qaa.ac.uk/quality-code/subject-benchmark-statement/computing>

8. Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA). Quality Code : Advice and Guidance. URL: <https://www.qaa.ac.uk/quality-code>

9. Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA). UK Quality Code for Higher Education. Part A: Setting and Maintaining Academic Standards. The Frameworks for Higher Education Qualifications of UK Degree-Awarding Bodies (October 2014). URL: https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/quality-code/qualifications-frameworks.pdf?sfvrsn=170af781_18